

In memoriam: Veronica Vos

Een wat gereserveerde, blonde vrouw, met scherpe, onderzoekende blik en niet chique, maar wel smaakvol gekleed. Ze kon aarzelen, wikken en wegen, maar ook resoluut zijn in haar oordeel. Zo leerde ik Veronica Vos in 1981 kennen in mijn eerste drie weken op Warmonderhof in Kerk Avezaath, waar ik gelijk in het diepe werd gegooid met een periode kunst.

Hoe bijzonder was dat, om op een landbouwschool te starten met boetseren, en tekenen met houtskool, in die kelder onder de grote zaal. Later werkten we ook met verf, in een lokaal met daglicht. En me dat herinnerend, bedenk ik dat er ook zo maar eens een diepere bedoeling achter gezeten kan hebben dat ze ons in die kelder liet ploeteren met stugge klei, het licht en duister liet onderzoeken, en dat we in dat zonovergoten klaslokaal werkten met kleur, van subtiel tot schitterend.

Veronica's opdrachten waren meestal uitdagend, verwarrend soms ("schilder de leegte met alleen maar geel") en soms heel persoonlijk, zoals ik ondervond toen ik een vruchteloze discussie met haar aanging over de mogelijkheid van het duister om te stralen. "Teken jij dan maar eens een zwarte zon!" Ik deed een poging, maar kon niet anders dan haar gelijk erkennen. Na het afronden van onze opdrachten bespraken we klassikaal wat ieder had gemaakt, waarbij Veronica weliswaar de leiding nam, maar iedereen de ruimte gaf om bij te dragen. We leerden er kijken, interpreteren, eigen en andermans werk beoordelen op een kritische én empathische manier.

Haar lessen waren voor mij een openbaring van de veelzijdigheid van de menselijke ziel, van de uiteenlopende kwaliteiten die we aan de dag kunnen leggen, na mijn reguliere middelbare school en afgebroken studie natuurkunde, waarin steeds meer werd toegespitst op het intellect.

In de jaren na Warmonderhof zagen en spraken Veronica en ik elkaar te hooi en te gras, tot zij mij eind 2011 vertelde over de 'alertgroep' waaraan ze deelnam in Zeist: een maandelijkse gespreksgroep waarin, veelal vanuit antroposofisch gezichtspunt, de wereldproblematiek werd belicht en besproken. Ik ging er een keer mee naar toe en ben er vervolgens een jaar of zes met haar blijven komen, tot wij er kort na elkaar een punt achter zetten.

In deze tijd heeft Veronica leren werken met de computer – wie had dat ooit gedacht! Dat apparaat bleef tot het einde een worsteling voor haar (welk apparaat niet?), maar ze hield vol en wist zich zo te informeren over de onderwerpen die haar interesseerden. En dat deed ze uitputtend! Chemtrails (het doelbewust met vliegtuigen verspreiden van chemicaliën in de hogere atmosfeer) en de almaar toenemende kunstmatige stralingen hadden in die jaren haar bijzondere aandacht. Ze had zéker oog voor de spirituele werkelijkheid in de wereldontwikkeling, maar kon zich geweldig ergeren aan gepraat over Lucifer en Ahriman. Het moest voor haar vooral gaan over wat er op het aards plan gebeurt. Zij ging hoog oplopende discussies niet uit de weg, maar raakte

daar ook gefrustreerd door. Woede, zo sprak zij eens uit, was een belangrijke drijfveer, waarmee ze steeds beter kon omgaan en die haar ook bracht waar ze wilde zijn.

De zaken die zij uitzocht maakten haar strijdbaar, zoals ze in eerdere jaren al had bewezen met haar verzet tegen de manier waarop de dijkverzwaringen werden uitgevoerd. En later, in de coronatijd, gruwde ze ervan hoe gemakkelijk de meeste mensen meegingen in 'de maatregelen', die in haar ogen vooral waren gebaseerd op de wil de mensheid te knechten. Ze was oprecht bezorgd, maar ook radicaal en schrok er niet voor terug mensen in haar omgeving hierover aan te spreken. Dat dat haar vaak niet geliefder maakte was een prijs die ze wilde betalen om iets te doen aan ontwikkelingen die ze absoluut verkeerd vond.

Wij voelden ons niet meer thuis in de alertgroep, maar wilden wel de wereldontwikkelingen blijven volgen en bespreken. Het maandelijks ritme handhaafden we samen zo'n beetje, vrijwel altijd bij Veronica thuis in Waardenburg, want snelwegritten werden haar eigenlijk te veel. Zij zorgde voor brownies en croissants, ik nam een verrassend stuk kaas mee.

Daar, in dat huisje aan de dijk, kwam de wereld voorbij. Voor Veronica was dat voornamelijk via internet en uitgebreide e-mailcorrespondenties.

Schilderen deed ze volgens mij al jaren niet meer – dat was voorbij. Haar geliefde tuin werd ook minder belangrijk. Haar interesse verschoof naar de culturele teloorgang, de ondergang van het Avondland ook.

Als tegenwicht keek ze graag naar series als James Herriot (de oude!) en verfilmingen van engelse literatuur als 'North and south'. Op 8 februari tipte ik haar over 'Doctor Zhivago' op de BBC, maar ik weet niet of ze die nog heeft gezien.

Vaarwel, lieve vriendin ...

Frank Hoek